

Київський національний університет
будівництва і архітектури

Кафедра права та публічного управління

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
B4	«Образотворче мистецтво та реставрація», спеціалізація B4.01 «Візуальні мистецтва», ОПП «Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру»	Другий (магістерський) рівень

«Затверджую»

Завідувач кафедри

_____ / Володимир НІКІТІН /

Розробник силабуса

_____ / Ірина ПОХИЛЕНКО /

СИЛАБУС

«Законодавство у галузі мистецтва»

(назва освітньої компоненти)

1) Статус освітньої компоненти: (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова	
2) Контактні дані викладача: Профіль на сайті КНУБА: http://surl.li/fkked . Контакти: 044-241-5566; E-mail: pokhylenko.is@knuba.edu.ua ; pokhilenko_i@ukr.net Ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА	
3) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): освітні компоненти першого (бакалаврського) рівня: історія української державності та культури, вступ до фаху (основи мистецтва, дизайну та архітектури), художньо-декоративне оздоблення інтер'єру, політологія; паралельно вивчається: ОК4 актуальні проблеми сучасного образотворчого мистецтва, ОК5 методологія проведення наукових досліджень, ОК9 теорія та історія художньо-декоративного оздоблення інтер'єру.	
4) Коротка анотація дисципліни: "Законодавство у галузі мистецтва" полягає у формуванні теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для розуміння правових засад функціонування культурної діяльності та мистецтва в Україні. Дисципліна спрямована на вивчення правових норм, що регулюють культурну діяльність, авторські та суміжні права у сфері мистецтва, а також правове регулювання окремих видів мистецької діяльності, таких як архітектурна, театральна, музейна справа тощо. Основна увага приділяється законодавству України про культуру, захисту прав митців, організаційно-правовим формам суб'єктів культурної діяльності та охороні культурної спадщини.	
5) Структура курсу:	
Загальна кількість кредитів ECTS	3
Сума годин	90
Вид індивідуального завдання	1 РГР
Форма контролю	Екзамен

6) Зміст курсу:

Змістовий модуль 1. «Теоретико-правові засади законодавства у галузі мистецтва»

ТЕМА 1. Загальні засади правового регулювання культурної діяльності
Співвідношення понять "культура" та "мистецтво" у правовому полі. Законодавство України про культуру. Основні засади державної політики у сфері культури. Пріоритети державної політики у сфері культури. Розвиток культури української нації, корінних народів та національних меншин України. Актуалізація ролі культури як системи цінностей, ресурсу для забезпечення сталого розвитку та консолідації суспільства. Посилення освітнього, інноваційного та комунікаційного потенціалу культури. Охорона культурної спадщини та культурних цінностей, збереження, відтворення та охорона традиційного характеру середовища. Естетичне виховання громадян, передусім дітей та юнацтва. Розвиток мистецької освіти, кадрове забезпечення сфери культури. Автономія та самоврядування закладів культури та закладів освіти у сфері культури. Розширення та модернізація культурної інфраструктури села. Охорона, заохочення та підтримка культурного розмаїття як одного з найважливіших чинників сталого розвитку держави. Економічна (фінансова), територіальна (фізична), соціальна та інформаційна доступність якісних культурних послуг для кожного. Створення, виробництво, тиражування, розповсюдження, демонстрування, споживання, популяризація, збереження та використання культурних благ. Розвиток державно-приватного партнерства, залучення інвестицій у сферу культури. Забезпечення проведення досліджень у сфері культури. Підвищення престижності у суспільстві професій у сфері культури. Розвиток креативних індустрій.

Моніторинг та оцінювання реалізації державної політики у сфері культури. Мінімальні стандарти забезпечення населення культурними послугами. Мова у сфері культури.

ТЕМА 2. Права і обов'язки у сфері культури та мистецтва

Права громадян у сфері культури та мистецтва. Свобода творчості. Право на доступ до культурних цінностей та культурних благ. Право на утворення закладів культури та мистецтва. Права громадян України всіх національностей у сфері культури. Обов'язки у сфері культури та мистецтва.

ТЕМА 3. Правове регулювання діяльності у сфері культури та мистецтва

Поняття та види діяльності у сфері культури. Суб'єкти діяльності у сфері культури. Сприяння створенню єдиного культурного простору України, збереженню цілісності культури. Підтримка вітчизняних виробників у сфері культури. Професійна творча діяльність. Сприяння мистецькому аматорству та організації дозвілля громадян. Особливості провадження інвестиційної та інноваційної діяльності у сфері культури та мистецтва.

ТЕМА 4. Збереження культурної спадщини, культурних цінностей та культурних благ.

Загальна характеристика охорони культурної спадщини. Класифікація об'єктів культурної спадщини.

Управління охороною культурної спадщини. Державне управління у сфері охорони культурної спадщини. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері охорони культурної спадщини. Повноваження центральних органів виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини. Повноваження інших органів охорони культурної спадщини. Порядок надання дозволів, погоджень і висновків органами охорони культурної спадщини. Залучення фахівців та населення до охорони культурної спадщини. Доступ до об'єктів культурної спадщини. Сприяння органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування діяльності щодо охорони культурної спадщини. Участь підприємств, закладів науки, освіти та культури, громадських організацій, громадян в охороні культурної спадщини. Державна реєстрація об'єктів культурної спадщини. Державний реєстр нерухомих пам'яток України.

Особливості здійснення права власності на пам'ятки. Суб'єкти права власності на пам'ятки. Здійснення права власності на об'єкти культурної спадщини, що є пам'ятками. Грошова оцінка пам'ятки. Право привілеєвої купівлі пам'яток. Примусове відчуження або викуп пам'яток.

Забезпечення охорони пам'яток. Захист традиційного характеру середовища та об'єктів культурної спадщини. Особливості охорони об'єктів всесвітньої спадщини. Відповідальність за порушення законодавства про охорону культурної спадщини.

Загальна характеристика вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей. Заохочення осіб, які сприяють поверненню культурних цінностей в Україну. Управління та контроль за вивезенням, ввезенням та поверненням культурних цінностей. Тимчасове вивезення та тимчасове ввезення культурних цінностей. Право власності на культурні цінності.

ТЕМА 5. Організаційно-правові форми діяльності осіб у сфері культури та мистецтва.

Поняття суб'єктів у сфері культури та мистецтва. Елементи правового статусу суб'єкта у сфері культури та мистецтва.

Поняття та способи створення організаційно-правових форм суб'єктів у сфері культури та мистецтва. Порядок і основні етапи створення. Державна реєстрація суб'єктів у сфері культури та мистецтва як загальна умова легітимації їх діяльності: мета та зміст. Ознаки та принципи державної реєстрації.

Припинення діяльності суб'єктів у сфері культури та мистецтва. Підстави, порядок та способи припинення. Тимчасове зупинення діяльності суб'єктів у сфері культури та мистецтва. Співвідношення понять "ліквідація" та "реорганізація".

Наслідки припинення діяльності у сфері культури та мистецтва. Особливості окремих видів реорганізаційних та ліквідаційних процедур.

Підприємство. Господарське товариство. Фізична особа-підприємець. Громадське об'єднання. Громадська організація. Громадська спілка. Творча спілка.

Змістовий модуль 2. «Основи авторського і суміжних прав у сфері мистецтва»

ТЕМА 6. Загальні положення про авторські і суміжні права у сфері мистецтва

Основна термінологія. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності.

Правове регулювання авторського права. Зміст і суб'єкти авторського права. Об'єкти авторського права. Охорона об'єктів авторського права. Об'єкти, що не охороняються авторським правом. Виникнення і здійснення авторського права. Презумпція авторства

Авторське право і право власності на матеріальний, електронний (цифровий) об'єкт, в якому втілено (зафіксовано) твір. Особисті немайнові права автора. Майнові права інтелектуальної власності на твір. Співавторство. Перехід прав на твір у порядку спадкування. Перехід твору у суспільне надбання. Захист особистих немайнових прав автора. Право особливого роду (*sui generis*) на неоригінальні об'єкти, згенеровані комп'ютерною програмою

Правове регулювання суміжних прав. Об'єкти суміжних прав. Зміст і суб'єкти суміжних прав. Виникнення і здійснення суміжних прав. Строк чинності суміжних прав. Перехід об'єкта суміжних прав у суспільне надбання.

ТЕМА 7. Здійснення майнових прав на об'єкти авторського і суміжних прав у сфері мистецтва та їх захист.

Форми здійснення майнових прав на об'єкти авторського права і об'єкти суміжних прав. Розпоряджання майновими правами на об'єкти авторського права або об'єкти суміжних прав. Передання (відчуження) майнових прав на об'єкти авторського права або об'єкти суміжних прав за договором. Ліцензійні договори на використання об'єкта авторського права або об'єкта суміжних прав. Публічна ліцензія на використання об'єкта авторського права або

об'єкта суміжних прав. Колективне управління майновими правами на об'єкти авторського права і об'єкти суміжних прав.

Підстави для захисту авторського права і суміжних прав. Захист прав суб'єктів авторського права і суб'єктів суміжних прав. Цивільно-правовий захист авторського права і суміжних прав. Порядок припинення порушень авторського права і суміжних прав з використанням мережі Інтернет. Зобов'язання постачальників послуг хостингу щодо забезпечення захисту авторського права і суміжних прав з використанням мережі Інтернет. Відповідальність провайдерів послуг обміну контентом за порушення авторського права та/або суміжних прав.

Змістовий модуль 3. «Правове регулювання окремих видів мистецтва»

ТЕМА 8. Правове регулювання архітектурної діяльності

Загальні положення про архітектурну діяльність. Державне сприяння архітектурній діяльності. Законодавство про архітектурну діяльність. Організація та здійснення архітектурної діяльності. Уповноважені органи містобудування та архітектури. Творчі спілки архітекторів. Права і обов'язки суб'єктів архітектурної діяльності при створенні та експлуатації об'єктів архітектури. Авторське право на об'єкти архітектурної діяльності. Відповідальність за порушення законодавства про архітектурну діяльність.

ТЕМА: 9. Правове регулювання діяльності професійних творчих працівників та творчих спілок

Загальні положення про професійних творчих працівників та творчі спілки. Законодавство про професійних творчих працівників та творчі спілки. Принципи та основні напрями діяльності творчих спілок. Взаємовідносини творчих спілок і держави.

ТЕМА. 10. Правове регулювання меморіального мистецтва

Історико-культурне значення меморіальних споруд. Поняття, види та значення меморіального мистецтва. Психологічна та соціальна роль меморіального мистецтва

Могила як об'єкт меморіального мистецтва. Роль та значення епітафій в меморіальному мистецтві. Поняття, елементи та класифікація ринку ритуальних послуг. Джерела правового регулювання ринку ритуальних послуг : еволюція, тенденції і перспективи розвитку законодавства. Суб'єкти і об'єкти ринку ритуальних послуг.

Державне регулювання ринку ритуальних послуг. Особливості державного регулювання надання ритуальних послуг при похованні померлих військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, Державної кримінально-виконавчої служби України, Державної служби спеціального зв'язку. Особливості державного регулювання надання ритуальних послуг при похованні померлих одиноких громадян. Особливості державного регулювання надання ритуальних послуг при похованні померлих, які проживали в закладах різних типів. Особливості державного регулювання надання ритуальних послуг при похованні померлих осіб, які відбували покарання в установах виконання покарань чи слідчих ізоляторах. Особливості державного регулювання надання ритуальних послуг при похованні інфікованого тіла. Особливості державного регулювання надання ритуальних послуг при похованні померлих іноземців та осіб без громадянства. Переміщення тіл померлих через державний кордон України. Переміщення тіл померлих через державний кордон України при перепохованні останків померлих.

Договір як засіб правового регулювання ринку ритуальних послуг.

Правова природа договорів надання ритуальних послуг, їх види і місце серед господарсько-правових договорів.

Національне військове меморіальне кладовище

ТЕМА 11. Правове регулювання музейної справи

Музейна справа та основні напрями діяльності музеїв. Національна музейна політика. Законодавство України про музеї та музейну справу. Національні, регіональні та профільні

організації музеїв України. Участь у міжнародних організаціях. Види музеїв, порядок їх створення і матеріальна база. Музейний фонд України.

Особливості здійснення права власності на музейні предмети, музейні колекції, музейні зібрання, предмети музейного значення Музейного фонду України. Музейні предмети Музейного фонду України у складі Державного реєстру національного культурного надбання. Облік, зберігання і використання документів Національного архівного фонду. Переміщення музейних предметів та предметів музейного значення. Порядок вивезення за межі України музейних предметів, музейних колекцій, музейних зібрань, що належать до державної частини Музейного фонду України.

Міжнародна діяльність музеїв. Державне управління музеями. Самоврядування музеїв.

ТЕМА 12. Правове регулювання театральної справи

Законодавство України про театри і театральну справу. Державна політика в галузі театру і театральної справи. Загальнодоступність театрального мистецтва. Свобода творчості у сфері театрального мистецтва. Самодіяльна театральна творчість. Порядок створення, діяльності та ліквідації театрів. Господарська діяльність театрів.

Повноваження центральних органів виконавчої влади у сферах культури та мистецтва. Управління державними та комунальними театрами.

Діяльність професійних творчих працівників театрів. Правовий і соціальний захист професійних творчих працівників театрів та гарантії їхніх прав.

Суб'єкти права на театральну постановку для показу безпосередньо (в живому виконанні). Права постановника та артистів на театральну постановку. Право театрального продюсера на театральну постановку. Обов'язки театрального продюсера. Захист прав інтелектуальної власності на театральну постановку та захист прав суб'єктів інтелектуальної власності.

Індивідуальне завдання підлягає захисту Здобувачем на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 25-30 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас, бажано, щоб захист реферату супроводжувався презентацією у форматі Power Point, в якій викладені ключові положення реферату.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри політичних наук і права.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях. Також в якості індивідуального завдання може бути зарахована участь у конкурсах, зйомка відео чи сторінка у соціальних мережах за тематикою курсу.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає вимогам.

Тематика індивідуальних завдань

1. Загальні засади правового регулювання культурної діяльності

2. Основні засади державної політики у сфері культури.
3. Права і обов'язки у сфері культури та мистецтва
4. Поняття та види діяльності у сфері культури.
5. Підтримка вітчизняних виробників у сфері культури.
6. Особливості провадження інвестиційної та інноваційної діяльності у сфері культури та мистецтва.
7. Загальна характеристика охорони культурної спадщини.
8. Управління охороною культурної спадщини.
9. Загальна характеристика вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей.
10. Організаційно-правові форми діяльності осіб у сфері культури та мистецтва.
11. Поняття суб'єктів у сфері культури та мистецтва. Елементи правового статусу суб'єкта у сфері культури та мистецтва.
12. Поняття та способи створення організаційно-правових форм суб'єктів у сфері культури та мистецтва.
13. Припинення діяльності суб'єктів у сфері культури та мистецтва.
14. Загальні положення про авторські і суміжні права у сфері мистецтва
15. Правове регулювання авторського права.
16. Правове регулювання суміжних прав.
17. Здійснення майнових прав на об'єкти авторського і суміжних прав у сфері мистецтва та їх захист.
18. Відповідальність провайдерів послуг обміну контентом за порушення авторського права та/або суміжних прав.
19. Правове регулювання архітектурної діяльності
20. Правове регулювання діяльності професійних творчих працівників та творчих спілок
21. Правове регулювання меморіального мистецтва
22. Могила як об'єкт меморіального мистецтва.
23. Національне військове меморіальне кладовище
24. Правове регулювання музейної справи
25. Правове регулювання театральної справи

7) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3712>